

Polvijärvi Iljala

Historiallisen ajan asuinpaikan tarkastus

Esa Mikkola 1999

MUSEOVIRASTO

POLVIJÄRVI ILJALA

Historiallisen ajan asuinpaikka, lk. 2

Kylä: Sotkuma

Tila: 12:19

Peruskartta: 4224 04 SOTKUMA

Koordinaatit: x= 6959 18, y= 4470 90, z= noin 85 m mpy.

Löydöt: KM 29465: 1-2 ja KM 99031: (ks E. Mikkola kaivauskertomus 1999).

Tutkimukset: Petro Pesonen, tarkastus 1996. Esa Mikkola, Mika Lavento ja Minna Koivikko, tarkastus 1998.

Sijainti: Sotkuman kirkosta 550 m länsilounaaseen, Sotkuma-Käsämä tien eteläpuolella. Kyläniemen pohjoisranta, kohdetta vastapäätä sijaitsee Iljalan talo.

Kuvaus: Kävimme tarkastamassa paikan toukokuussa valitessamme sopivaa kaivauskohdetta kesän tutkimuksiin. Oppaanamme oli paikallinen historian harrastaja Heikki Härkönen. Sotkuman kylä sijaitsee asutuksellisesti suotuisassa paikassa Viinijärven Venepohjanselän pohjoisrannalla Höytiäisen tuntumassa. Vesistöjen läheisyys edesauttoi asutuksen syntyä ja leviämistä. Sotkuma on eräs Pohjois-Karjalan vanhimpia kyliä myös historiallisten lähteiden perusteella. Kaikista varhaisin Sotkuman asutusta koskeva asiakirjamerkintä on vuodelta 1500. Tarkastettavan kohteen pelloilla oli kolme kynnöskohtaa, joissa mahdollisuudet peltopintapöimintaan olivat otolliset. Kalliopaljastuman pohjoispuolella oli maanomistajan perunapelto (kynnösala 1). Sen tarkastelussa havaittiin palaneita kiviä, palanutta savea, kvartsia ja punasavikeramiikkaa. Alemmalla kynnös kohdalla (kynnösala 2), kosteikon vieressä, oli runsaasti palanutta kiveä. Löytöinä otettiin talteen muutamia paloja slaavilais-karjalaista keramiikkaa. Paikalla on mahdollisesti ollut paja. Suurimmalta kynnös salalta (kynnösala 3) löytyi erilaisia historialliseen aikaan viittaavia löytöjä mm. liitupiipun pesä. Alueella oli useita erilaisia rakennelman pohjia (katso yleiskartta), tien toisella puolella oli myös vallillisia kuoppia. Ne sijaitsevat likkilänvaaraan menevän tien pohjoispuolella, noin 50 metrin päässä risteysalueelta.

Maanomistaja Heikki Turunen näytti meille perunapellostä tekemänsä kolikkolöydöt. 44 hopeakolikkoa ajoittuivat vuosille 1664 - 1751. Yksi kolikko oli kuparia. Kyseessä oli kätkölöytö. Niiden leviäminen pienelle maa-alalle (noin aari) antoi olettaa, että kolikoiden säilytysastia oli vasta hiljattain hajonnut. Kohde valittiin yhdeksi kesän 1998 tutkimuskohteista.

Helsingissä 24.5.1999

Esa Mikkola, FM

Liite 1: peruskarttaote 1:20 000

Liite 2: yleiskartta

POLVIJARVI ILJALA
 Esa Mikkola 1998
 Yleiskartta
 Mk 1:500
 Piirt. Johanna Enqvist, Katja Vuoristo
 25 m

1050 +
 1040 +
 1030 +
 1020 +
 1100 +
 1000 +
 990 +
 980 +
 970 +
 960 +
 950 +
 940 +
 930 +
 920 +
 910 +
 900 +
 890 +
 880 +
 870 +
 860 +
 850 +
 840 +
 830 +
 820 +
 810 +
 800 +

- palanut savi
- kivijalka
- kivilatomus
- kuopanne
- kiven ja maan sekainen kumpu
- muuntaja
- sähköpöimän, piikkilanka-aita
- veraja
- puuta
- koekuoppa

likkilänvaara
 kp 86,30 m mpy

Ylämylly

Sotkuma

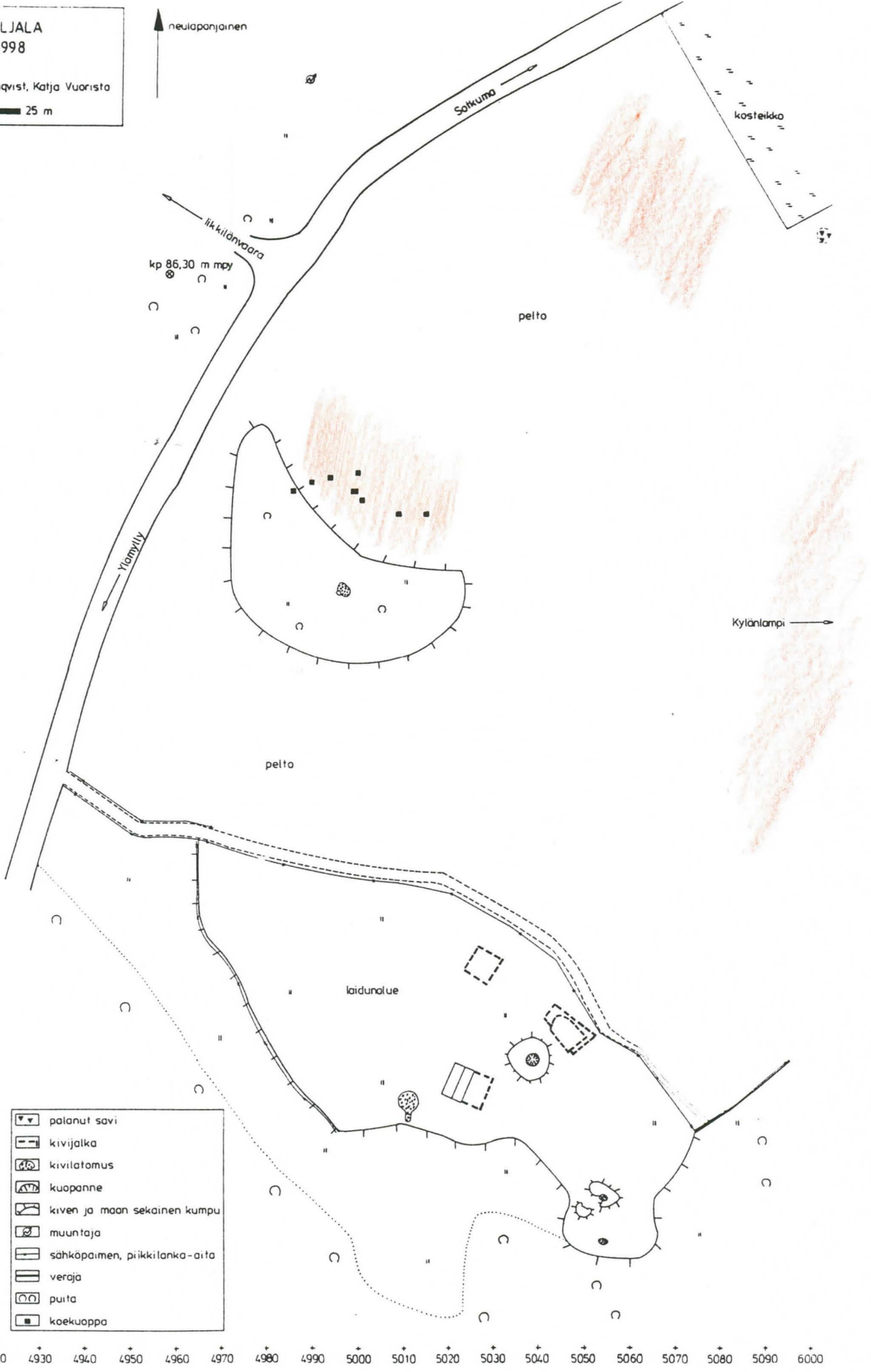
kosteikko

pelto

pelto

Kylänlampi

laidunalue

4920 4930 4940 4950 4960 4970 4980 4990 5000 5010 5020 5030 5040 5050 5060 5070 5080 5090 6000

POLVIJÄRVI ILJALA
 Historiallisen ajan asuinpaikka
 4224 04 SOTKUMA

IN:O 4224 U4

